

שאלה 1

בהינתן הפונקציה הבאה:

$$f(x_1, \dots, x_n) = \prod_{i=1}^n x_i^i$$

1. פתחו ביטוי עבור השגיאה המוחלטת והיחסית של f בהינתן השגיאות המוחלטות $\{\Delta x_i\}_{i=1}^n$.

$$\begin{aligned} 1.1. f(x_1, \dots, x_n) &= \prod_{i=1}^n x_i^i \\ \Delta \tilde{f} &= \sum_{i=1}^n i x_i^{i-1} \cdot \Delta \tilde{x}_i \cdot \prod_{\substack{j=1 \\ j \neq i}}^n x_j^j \\ \tilde{\delta f} &= \frac{\Delta \tilde{f}}{f} = \frac{\sum_{i=1}^n i x_i^{i-1} \cdot \Delta \tilde{x}_i \cdot \prod_{\substack{j=1 \\ j \neq i}}^n x_j^j}{\prod_{i=1}^n x_i^i} = \sum_{i=1}^n \frac{i \Delta \tilde{x}_i}{x_i} = \sum_{i=1}^n i \delta \tilde{x}_i \end{aligned}$$

2. חשבו את ערך הפונקציה עבור $n = 5$, $x_i = i$.

$$2. f(1, 2, 3, 4, 5) = 1^1 \cdot 2^2 \cdot 3^3 \cdot 4^4 \cdot 5^5 = 864 \cdot 10^5$$

3. חשבו את קירוב הפונקציה $\hat{f}$ עבור אותו n כאשר $\hat{x}_i = x_i + \frac{(-1)^{i+1}}{i^2}$.

$$3. f(\tilde{x}_1, \tilde{x}_2, \tilde{x}_3, \tilde{x}_4, \tilde{x}_5) = \left(1 + \frac{1}{1}\right)^1 \cdot \left(2 - \frac{1}{4}\right)^2 \cdot \left(3 + \frac{1}{9}\right)^3 \cdot \left(4 - \frac{1}{16}\right)^4 \cdot \left(5 + \frac{1}{25}\right)^5 = 144174219.2$$

4. חשבו את השגיאה המוחלטת והיחסית עבור $\hat{f}$.

$$\begin{aligned} 4. \Delta \tilde{f} &= |864 \cdot 10^5 - 144174219.2| = 57774219.2 \\ \tilde{\delta f} &= \frac{\Delta \tilde{f}}{f} = 0.67 = 67\% \end{aligned}$$

5. חשבו את החסמים לשגיאות של $\hat{f}$ בעזרת הביטויים אותם פיתחתם בסעיף 1.

$$\begin{aligned} 5. \Delta \tilde{f} &= \sum_{i=1}^5 i x_i^{i-1} \Delta \tilde{x}_i \cdot \prod_{\substack{j=1 \\ j \neq i}}^5 x_j^j = 1 \cdot 1^0 \cdot 1 \cdot (2^2 \cdot 3^3 \cdot 4^4 \cdot 5^5) + 2 \cdot 2^1 \cdot \frac{1}{4} \cdot (1^1 \cdot 3^3 \cdot 4^4 \cdot 5^5) \\ &\quad + 3 \cdot 3^2 \cdot \frac{1}{9} (1^1 \cdot 2^2 \cdot 4^4 \cdot 5^5) + 4 \cdot 4^3 \cdot \frac{1}{16} (1^1 \cdot 2^2 \cdot 3^3 \cdot 5^5) \\ &\quad + 5 \cdot 5^4 \cdot \frac{1}{25} (1^1 \cdot 2^2 \cdot 3^3 \cdot 4^4) = 864 \cdot 10^5 + 216 \cdot 10^5 \\ &\quad + 96 \cdot 10^5 + 54 \cdot 10^5 + 3456000 = 126456000 \\ \tilde{\delta f} &= \sum_{i=1}^5 i \delta \tilde{x}_i = 1 \cdot \frac{1}{1} + 2 \cdot \frac{1}{2} + 3 \cdot \frac{1}{3} + 4 \cdot \frac{1}{4} + 5 \cdot \frac{1}{5} = 1 + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} + \frac{1}{1} = 1.464 \\ &= 146.4\% \end{aligned}$$

שאלה 2

סטודנט בנה תוכנית המדפיסה את כל הפרמוטציות האפשריות של המספרים 1 עד 11. כדי לוודא שהתוכנית הדפיסה את כל הפרמוטציות הוסיף הסטודנט מונה שערכו ההתחלתי 0 ובעבור כל הדפסה גדל ב-1. הסטודנט הגדיר את המונה כמשתנה נקודה צפה מסוג Single כפי שמוגדר ב-IEEE 754.

1. בהנחה שהתוכנית מדפיסה את כל הפרמוטציות (!11), מה יהיה ערכו של המונה בסיום התוכנית? רשמו ייצוג בינארי של המספר (מנטיסה, חזקה וסיבית הסימן).

1. 2^{24} would be the counter final value, since we increment the counter from this point onwards, there would be loss of significance $2^{24} + 1 = 2^{24}$.

$$S=0 \quad \text{exp}=24+127=151_{(10)}=10010111_{(2)} \quad \text{fraction}=0\dots0$$

2. רשמו את השגיאה המוחלטת והיחסית בערך המונה.

2. $X=11!=39916800$, $\tilde{X}=2^{24}$

$$\Delta\tilde{X}=139916$$

$$|11! - 2^{24}| = |39916800 - 16777216| = 23139584$$

$$\delta\tilde{X} = \frac{\Delta\tilde{X}}{|X|} = \frac{23139584}{39916800} = 0.5797 = 57.97\%$$

3. האם ניתן לתקן את הבעיה בעזרת שימוש משתנה נקודה צפה נוסף מסוג Single? הסבירו את תשובתכם.

3. Yes, we could use another variable as a counter of 2^{24} 's

```
x++  $\longrightarrow$  if x =  $2^{24} - 1$ :  
                y++  
                x = 0  
            else:  
                x++
```

where y is our added counter.

פתחו ביטויים המתארים את השגיאות היחסיות והמוחלטות עבור הפונקציות הבאות:

$$f_1(x, y) = y^{e^x} \quad .1$$

$$\begin{aligned} \Delta \tilde{f}_1 &= \left| \frac{\partial f_1}{\partial x} \right| \cdot \Delta \tilde{x} + \left| \frac{\partial f_1}{\partial y} \right| \cdot \Delta \tilde{y} = |e^x \ln y \cdot y^{e^x}| \cdot \Delta \tilde{x} + |e^x y^{e^x - 1}| \cdot \Delta \tilde{y} \\ \delta \tilde{f}_1 &= \frac{\Delta \tilde{f}_1}{|f_1|} = \frac{|e^x \ln y \cdot y^{e^x}| \cdot \Delta \tilde{x} + |e^x y^{e^x - 1}| \cdot \Delta \tilde{y}}{|y^{e^x}|} = \left| \frac{e^x \ln y \cdot y^{e^x}}{y^{e^x}} \right| \cdot \Delta \tilde{x} + \left| \frac{e^x y^{e^x - 1}}{y^{e^x}} \right| \cdot \Delta \tilde{y} \\ &= e^x \ln y \cdot \Delta \tilde{x} + e^x \cdot \delta \tilde{y} \end{aligned}$$

$$f_2(x, y, z) = x^2 z^y + \ln(z) \quad .2$$

$$\begin{aligned} \Delta \tilde{f}_2 &= \left| \frac{\partial f_2}{\partial x} \right| \cdot \Delta \tilde{x} + \left| \frac{\partial f_2}{\partial y} \right| \cdot \Delta \tilde{y} + \left| \frac{\partial f_2}{\partial z} \right| \cdot \Delta \tilde{z} = |2^{y+1} \cdot x| \cdot \Delta \tilde{x} + |\ln(2) x^2 \cdot 2^y| \cdot \Delta \tilde{y} + \left| \frac{1}{z} \right| \cdot \Delta \tilde{z} \\ &= |2^{y+1} \cdot x| \cdot \Delta \tilde{x} + |\ln(2) x^2 \cdot 2^y| \cdot \Delta \tilde{y} + \delta \tilde{z} \\ \delta \tilde{f}_2 &= \frac{\Delta \tilde{f}_2}{|f_2|} = \frac{|2^{y+1} \cdot x| \cdot \Delta \tilde{x} + |\ln(2) \cdot x^2 \cdot 2^y| \cdot \Delta \tilde{y} + \delta \tilde{z}}{|x^2 z^y + \ln(z)|} \end{aligned}$$

$$f_3(x, y, z) = \frac{7(x^4 + y^3 z^2)^5}{x - z^y} \quad .3$$

$$\begin{aligned} \Delta \tilde{f}_3 &= \left| \frac{\partial f_3}{\partial x} \right| \cdot \Delta \tilde{x} + \left| \frac{\partial f_3}{\partial y} \right| \cdot \Delta \tilde{y} + \left| \frac{\partial f_3}{\partial z} \right| \cdot \Delta \tilde{z} \\ &= \left| \frac{35 \cdot 4 x^3 (x^4 + y^3 z^2)^4 (x - z^y) - 7(x^4 + y^3 z^2)^5}{(x - z^y)^2} \right| \cdot \Delta \tilde{x} \\ &\quad + \left| \frac{35 \cdot 3 y^2 z^2 (x^4 + y^3 z^2)^4}{x - z^y} \right| \cdot \Delta \tilde{y} \\ &\quad + \left| \frac{35 \cdot 2 z y^3 (x^4 + y^3 z^2)^4 (x - z^y) - (-y z^{y-1}) (7(x^4 + y^3 z^2)^5)}{(x - z^y)^2} \right| \cdot \Delta \tilde{z} \\ &= \left| \frac{7(x^4 + y^3 z^2)^4 (20x^3 (x - z^y) - x^4 - y^3 z^2)}{(x - z^y)^2} \right| \cdot \Delta \tilde{x} \\ &\quad + \left| \frac{105 y^2 z^2 (x^4 + y^3 z^2)^4}{x - z^y} \right| \cdot \Delta \tilde{y} \\ &\quad + \left| \frac{7(x^4 + y^3 z^2)^4 (10z y^3 (x - z^y) + y z^{y-1} (x^4 + y^3 z^2))}{(x - z^y)^2} \right| \cdot \Delta \tilde{z} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \delta \tilde{f}_3 &= \frac{\Delta \tilde{f}_3}{|f_3|} = \left| \frac{7(20x^3 (x - z^y) - x^4 - y^3 z^2)}{(x^4 + y^3 z^2)(x - z^y)} \right| \cdot \Delta \tilde{x} + \left| \frac{105 y^2 z^2}{x^4 + y^3 z^2} \right| \cdot \Delta \tilde{y} + \\ &\quad + \left| \frac{7(10z y^3 (x - z^y) + y z^{y-1} (x^4 + y^3 z^2))}{(x^4 + y^3 z^2)(x - z^y)} \right| \cdot \Delta \tilde{z} \\ &= 7 \cdot \left| \frac{20x^3}{x^4 + y^3 z^2} - \frac{1}{x - z^y} \right| \cdot \Delta \tilde{x} + \left| \frac{105 y^2 z^2}{x^4 + y^3 z^2} \right| \cdot \Delta \tilde{y} + 7 \cdot \left| \frac{10z y^3}{x^4 + y^3 z^2} + \frac{y z^{y-1}}{x - z^y} \right| \cdot \Delta \tilde{z} \end{aligned}$$

שאלה 4

בהינתן שיטת נקודה צפה חדשה בשם triple עם 96 סיביות:

- שדה הסימן - בגודל סיבית אחת.
  - שדה ה-exponent - בגודל 20 סיביות.
  - שדה ה-fraction - בגודל 75 סיביות.
- השיטה עובדת בצורה דומה לשאר השיטות, כאשר $\text{exponent} = 0$ שמור למספרים לא מנורמלים, וה-exponent המקסימלי שמור לאינסוף וכו'.

1. חשבו את ה-bias של השיטה הנתונה.

$$1. \text{bias} = \frac{2^{20} - 2}{2} = 2^{19} - 1 = 524287$$

2. חשבו את המספרים הנמוכים והגבוהים ביותר במספרים המנורמלים והלא מנורמלים.

2. Normalized:

$$\text{Lowest: } \text{exp} = 1 \rightarrow 1 - 524287 = -524286$$

$$\text{fraction} = 0 \dots 0$$

$$x = 2^{-524286}$$

$$\text{Highest } \text{exp} = 1048574 \rightarrow 1048574 - 524287 = 524287$$

$$\text{fraction} = 1 \dots 1$$

$$x = (2 - 2^{-75}) \cdot 2^{524287}$$

Non-Normalized:

$$\text{Lowest: } \text{fraction} = 0 \dots 01$$

$$x = 2^{-75} \cdot 2^{-524286} = 2^{-524361}$$

$$\text{Highest: } \text{fraction} = 1 \dots 1$$

$$x = (1 - 2^{-75}) \cdot 2^{-524286}$$

3. ייצגו את שלושת המספרים הבאים או קירוביהם בעזרת שיטה זו:

$$624.5625$$

$$3. \quad 624.5625_{(10)} = 10011110000.1001_{(2)} = 1.00111100001001 \cdot 2^9$$

$$s=0 \quad \text{exp} = 9 + 524287 = 524296 = \underbrace{10 \dots 0}_{x75} 1000 \quad \text{fraction} = 0011100001001 \underbrace{0 \dots 0}_{x62}$$

$$11.375 \times 10^{10}$$

$$11.375 \times 10^{10} \approx 11.375 \cdot 2^{33} = 1011.011 \cdot 2^{33} = 1.011011 \cdot 2^{36}$$

$$s=0, \text{exp} = 36 + 524287 = \underbrace{10 \dots 0}_{x13} 100011, \text{fraction} = 011011 \underbrace{0 \dots 0}_{x69}$$

$$6548 \times 2^{-1994}$$

$$6548 \times 2^{-1994} = 1100110010100 \times 2^{-1994} = 1.1001100101 \times 2^{-1982}$$

$$s=0, \text{exp} = -1982 + 524287 = 522305 = \underbrace{01 \dots 1}_{x2} 00001000001 \quad \text{fraction} = 1001100101 \underbrace{0 \dots 0}_{x65}$$

שאלה 5

במערכת IEEE עם single precision, מהו ה-n הגדול ביותר עבורו מתקיים:

$$2^n + n^2 \neq 2^n \quad \bullet$$

$$2.2. * n=33 : \quad 2^{33} + 33^2 \neq 2^{33}$$

since $33^2=1089$ needs 11 bits to be represented, so $33-10=23 \leq 23$ bits of representation we have

$$2^n + 2^{-n} \neq 2^n \quad \bullet$$

$$* n=11$$

since $2^{11} + 2^{-11}$ uses all available representation bits.